

Матеріали і методи. Було проведено аналіз сучасних літературних джерел, які стосуються питань діагностики, лікування та профілактики токсоплазмозу котів.

Отримані результати. За результатами аналізу сучасних літературних джерел було встановлено, що шляхи зараження токсоплазмозом полягають у вживанні котами заражених тканин ссавців і птахів (м'ясо і субпродукти), що містять бродізоїти токсоплазм (найбільш часта форма інфікування), а також можливий внутрішньоутробний шлях інфікування. Паразитемія під час вагітності може призвести до передачі тахізоїтів від матері до плоду (тільки при первинному зараженні). Також інфікування можливо при вживанні води, кормів, забруднених спорувльованими ооцистами (орально-фекальний шлях передачі ооцист). У цьому випадку коти можуть служити механічними переносниками ооцист і створювати ризик зараження людини.

Клінічні симптоми токсоплазмозу у котів, як правило, неспецифічні. Коти можуть хворіти легко, при цьому у них пронос чергується з нормальним сформованим калом. Організм kota виділяє ооцисти з фекаліями упродовж 3–10 днів після зараження максимум до 3 тижнів. У цей період може не спостерігатися клінічної картини захворювання. У кошенят можлива діарея, яка не збігається з виділенням ооцист, асцит, а також гепатомегалія, енцефаліт, зовнішній увеїт і гіпотермія. У дорослих кішок може спостерігатися летаргія, гіпертермія (40–41 °C), малорухливість, задишка, втрата ваги, жовтяниця, блювота, неврологічні ознаки (ступор, судоми і часткова або повна сліпота), діарея, дерматити, міокардит. Лікування токсоплазмозу у котів спрямовано на призупинення поділу паразита. Однак в даний момент рекомендовані сучасною літературою препарати не здатні повністю звільнити організм від токсоплазм. При адекватній терапії клінічні ознаки системного захворювання на токсоплазмоз зазвичай згасають упродовж 2–3 днів після початку терапії, виключення складають неврологічні симптоми.

Висновки. Таким чином, токсоплазмоз у котів є досить важким захворюванням, яке проявляється різноманітними симптомами і може перебігати приховано, що утруднює діагностику і лікування. Також домашні коти можуть бути переносниками токсоплазм, що є небезпечним для людини.

ГЕНЕТИЧНІ ХВОРОБИ СОБАК ПОРОДИ ШИ-ЦУ

Бойченко Є.В.

Науковий керівник: Морозенко Д.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

efim.boy.2003@gmail.com

Актуальність. Ши-цу вважається традиційно китайської собакою. Однією з родин ши-цу вважається Тибет. В 1653 тибетський далай-лама подарував китайському імператорові кілька собак ши-цу, які перетворили ши-цу в заборонену породу, що належить виключно імператорській сім'ї. Як подарунок імператор іноді дарував найбільш високопоставленим чиновникам саме ши-цу. За деякими документами вважається, що в Тибет ши-цу прийшли з Візантії на початку VII століття, тобто порода має європейське коріння. У точності батьківщина ши-цу не з'ясована. В Європу ши-цу повернувся завдяки норвезькому послу в Китаї наприкінці 1930-х років, з яким сука ши-цу на прізвисько Лейдзі дісталася в подарунок. Для того, щоб добитися потомства він використовував свої зв'язки і придбав ще пару псів ши-цу. Повернувшись на батьківщину, він зайнявся розвитком невідомої нікому в Європі породи. Існує також легенда, що Будду супроводжував в дорозі маленький собачка,

готова в будь-який момент перетворитися на величезного лева для захисту господаря або для того щоб Будда їздив на ній. Вважається, що собачкою був саме ши-цу.

Собаки цієї породи, попри свій вкрай красивий, іграшковий і декоративний вигляд, не є декоративними. Ши-цу – собака-компаньйон з незвичайним характером. Для них у будинку частіше не буває яскраво вираженого господаря, вони поділяють любов між усіма членами сім'ї. Ши-цу не люблять самотність і невідступно слідує за своїми господарями, куди б вони не пішли. Навіть заснувши, при будь-якому пересуванні господаря вони не лінуються прокинутися, встати та слідувати за господарем. Завдяки своїй прихильності до людей ши-цу є ідеальними супутниками для літніх і самотніх людей. Ши-цу сильно прив'язані до людей, в житті вони звертають більше уваги та виявляють більшу цікавість до людей, ніж до собак. Ши-цу є міцними собаками, мають міцну статуру, особливо якщо порівняти їх силові показники з собаками аналогічних розмірів. Попри свою будову, охоронними собаками вони не є через невеликі розміри та ласкавий і велелюбний характер.

Мета роботи. Проаналізувати генетично обумовлені хвороби собак породи ши-цу.

Матеріали і методи. Було проаналізовано сучасні літературні джерела, які містять актуальну інформацію щодо генетично обумовлених хвороб собак породи ши-цу.

Результати та обговорення. Найбільш відомими генетичними хворобами собак породи ши-цу є: проптоз, пародонтоз, гіперадренкортицизм, лісенцефалія, дисгормоногенний гіпотиреоз

Проптоз очного яблука – це виступ очного яблука з порожнини очниці з явищами подальшого набряку кон'юнктиви, звуження зіниці, висихання поверхні ока через порушення її повік. Найбільше цьому захворюванню притаманні брахіцефальні породи собак і кішок з укороченим лицьовим скелетом і опуклими очима, але в разі травми (найчастіше під час бійки) проптоз очного яблука можливий практично у будь-якої тварини.

Пародонтоз – захворювання порожнини рота зустрічаються досить часто. Ситуація значно ускладнюється тим, що перші етапи, які можна вилікувати без великої шкоди і зайвого болю для собаки, проникають в основному без видимих симптомів. Якщо немає належного догляду за твариною, це призводить до ряду проблем. Один з них має пародонтоз у собак – це захворювання ротової порожнини, а точніше запалення пародонту. Пародонтоз з'являється у собак з дуже банальних причин – зубний камінь, через відсутність чищення зубів вручну або твердої їжею. Але сам зубний камінь не є основною причиною пародонтозу, це тільки першопричина. Але його шорстка поверхня, що прикріплює до себе мікробний наліт і є глобальною причиною пародонтозу. Збільшення зубного каменю призводить до незмінності зубів малюка, неправильного прикусу, зниження процесу жування, відсутності гігієни ротової порожнини собаки.

Гіперадренкортицизм — хронічно підвищений рівень гормону кортизолу в крові. У ветеринарному середовищі для простоти опису нерідко застосовується термін «синдром Кушинга». Кортизол виробляється зовнішнім шаром надниркових залоз під впливом адренкортикотропного гормону (АКТГ), негативно впливає на гіпофіз і гіпоталамус. Гіперадренкортицизм у собаки може розвинути з наступних причин: пухлини гіпофіза, які синтезують АКТГ надміру, що у 80–85% випадків призводить до гіперплазії надниркових залоз. тривале застосування глюкокортикоїдів; аденома або аденокарцинома кори надниркових залоз, яка виробляє кортизол надмірно. На гіперадренкортицизм хворіють вихованці середнього та похилого віку. Гіпофізарний гіперадренкортицизм однаково часто виявляють у тварин обох статей. Недуг надниркової етіології у 60–65% обстежень виявляють у самиць.

Лісенцефалія – це вади мозку, що характеризуються гладкою і потовщеною поверхнею головного мозку, що може призвести до структурної епілепсії. Лісенцефалія не

поширена у ветеринарії. Тут ми характеризуємо перші випадки лісенцефалія у собак Ши-Цу, включаючи клінічні презентації та висновки магнітно-резонансної томографії лісенцефалія та кілька супутніх вад мозку. Лісенцефалія слід вважати важливим диференціальним діагнозом у собак Ши-Цу, що представляють ознаки аномалій на ранньому початку, включаючи кластерні судоми та поведінкові зміни. Магнітно-резонансна томографія була доречна для анте-мортемної діагностики лісенцефалія і пов'язаних з нею аномалій головного мозку.

Гіпотиреоз у собак розвивається через те, що гормони щитовидної залози виробляються в недостатній кількості в протягом тривалого часу. Це досить поширена ендокринологічна патологія, в ході якої поступово порушується метаболізм у всьому організмі. Первинний набутий гіпотиреоз розвивається при руйнуванні тканин щитоподібної залози в процесі життєдіяльності тварини. Основні причини: недостатня кількість йоду в їжі і воді; інфекційні захворювання; хронічний запальний процес у щитовидній залозі; новоутворення в самій залозі або близько до неї розташовані. Вторинний набутий гіпотиреоз з'являється при зміні секреції гормонів щитовидної залози за патологічних процесів в інших органах. Він часто уражає молодих собак та цуценят, зупиняючи їх ріст і розвиток. Причини – вживання деяких медикаментів (гормонів, протисудомних засобів); видалення щитоподібної залози; незбалансоване харчування; зміни в гіпофізі.

Висновки. Таким чином, у собак породи ши-цу найбільш часто виникаючі хвороби, які мають генетичну обумовленість, здатні прогресувати та виявляються лікарями ветеринарної медицини під час клінічного обстеження. Проте виявлені хвороби окрім генетичної обумовленості мають додаткові зовнішні фактори, які сприяють їх розвитку.

ХЛАМІДІОЗ КОТІВ: ІНФЕКЦІЙНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ, ЩО ХАРАКТЕРИЗУЮТЬСЯ КЛІНІЧНИМ ПОЛІМОРФІЗМОМ

Гнілокозова Н.В.

Науковий керівник: Морозенко Д.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

gnilokozovanatasa@gmail.com

Актуальність. Хламідіоз – інфекційне захворювання, що характеризується кон'юнктивітами, пневмоніями, ураженням суглобів, абортами та народженням нежиттєздатного молодняка. Обумовлене внутрішньо-клітинними паразитами з роду *Chlamydia*, вперше описане Бейкером в 1942 році. Збудниками хламідіозу є внутрішньоклітинні грам-негативні бактерії порядку *Chlamydiales* родини *Chlamydiaceae*. Водночас, не виключено інфікування цих тварин іншими представниками родини *Chlamydiaceae*. Хламідія – дуже незвичайний і цікавий в біологічному плані організм. Через малі розміри (близько 300 нм); залежність власної реплікації від клітини-господаря і внутрішньоцитоплазматичну локалізацію його спочатку вважали вірусом. Однак деяка подібність до грамнегативних бактерій, а також чутливість до обмеженої кількості антибіотиків у даний час дозволяє віднести його до високоспеціалізованих облигатних внутрішньоклітинних паразитів.

Мета роботи. Проаналізувати питання розповсюдженості, діагностики, лікування та профілактики хламідіозу домашніх котів.

Матеріали і методи. Було проаналізовано сучасні літературні джерела щодо діагностики, лікування і профілактики хламідіозу котів.